

ἡ εἰρήνη ὠνομάσθη Νικίειος, ἐπειδὴ ὁ Νικίας, ὁ τᾶναντία φρονῶν τῷ Κλέωνι, ἦτον ὁ πρωταίτιος αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῆ μεγάλης ζήλης αὐτῆ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐσοχάζετο κυρίως νὰ σερεώσῃ δι' ἐκείνης τὴν ὑπόληψίν τε· ἐπειδὴ αὐτὸς ἠτύχησε μὲν εἰς πολλὰς ἐκστρατείας, ἀλλὰ γινώσκων κάλλιστα, πόσον ἐχρησίμευσαν αὐτῷ ἡ τύχη καὶ ἡ φρόνησις, δὲν ἤθελε νὰ διακινδυνεύσῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤδη ἐκέρδησεν, ἐπ' ἐλπίδι τῆ πλείονος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Ἀπὸ τῆς Νικίειας εἰρήνης ἕως τοῦ τέλους τῆ Πελοποννησιακῆ πολέμου.

Τὸ πᾶν ὑπέχετο ἤδη ἀποκατάσασιν τῆς προτέρας ἡσυχίας. Οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Κορίνθιοι ἔδειξαν πρῶτοι ση- π. χ. μεῖα δυσαρρεσκείας, ζητῶντες οἰωδῆποτε τρόπον νὰ διε- 420. γείρωσι νέας ταραχάς. Ὅθεν, ἵνα προῦπαντήσωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι πάντα κίνδυνον, ἔκαμον συμμαχίαν ἀναμεταξύ των, ὡσε τὲς αὐτὲς ἐχθρὲς καὶ φίλες νομίζειν, καὶ ἔτις ὄχι μόνον ἐτρόμαζον τὰς ἄλλας πόλεις, ἀλλ' ἦσαν ἐκατέρωθεν καὶ εἰς περισσοτέραν ἀσφάλειαν. Ὡς τόσον, αἱ πρῶν ἐχθραὶ π. χ. καὶ ζηλοτυπίαὶ ἔζων ἔτι ἐν ταῖς καρδίαις, καὶ ἔξωθεν 430. μὲν ἔλαμπεν ἡ φιλία ἐπὶ τὸ πρόσωπον, ἔσωθεν δὲ ἐμελετῶντο νέαι διχόνοιαι. Ὁ Νικίας ἦτο μὲν ἐκ φύσεως εἰρηγικὸς καὶ παρεκίνει τὲς Ἀθηναίους νὰ συντηρήσωσι τὴν εἰρήνην ὅλης τῆς Ἑλλάδος· νέος δὲ τις φιλοτάραχος ἤρξατο ἤδη νὰ παρρησιάζεται, κα-

ρὰ τῷ ὁποίῳ ἔμελλον νὰ φοβῶνται πολὺ ἄλλοι οἱ Φιλήσυχοι. Οὗτος δὲ ἦν ὁ περίφημος Ἀλκιβιάδης ὁ μαθητὴς τῷ Σωκράτῃ, περιβόητος διὰ τε τὴν ὠραιότητα τῆς ὕψους, καὶ διὰ τὰς μεγάλας χάριτας τῷ πνεύματος.

Ὁ στενὸς σύσδεσμος τῆς φιλίας τῷ Ἀλκιβιάδῃ καὶ Σωκράτῃ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πλέον περιβλεπτα συμβεβηκότα τῆς ζωῆς τε. Οὗτος ὁ φιλόσοφος βλέπων ἐν τῷ νέῳ πολλὰς ἐξαιρέτους φυσικὰς ἀρετὰς, αἱ ὁποῖαι ἐκαλλύνοντο περισσότερον ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τῆς ὕψους, κατέβαλε πολλὰς κόπας, διὰ νὰ καλλιεργήτῃ τὸ τόσο πολύτιμον φυτόν, φοβόμενος μὴ δι' ἀμέλειαν μαρανθῆ ἢ διαφθαρῆ παντελῶς. Καὶ ἐπ' ἀληθείας, ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτον ὑποκείμενος εἰς τόσους κινδύνους διὰ τὴν λαμπρὰν γέννησιν, διὰ τὰ ἀπειρα πλέτη, διὰ τὴν τιμὴν τῷ γένεσ τε, διὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν παιδαγωγῶν, διὰ τὰ προσωπικὰ προτερήματα, διὰ τὴν ὑπερβάλλεταν εὐμορφίαν τῷ προσώπῳ, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν κολακείαν ὄλων τῶν περὶ αὐτὸν (1), ὥστε ἤθελε συμπεράνη τις, ὡς λέγει ὁ Πλάταρχος, ὅτι ἡ τύχη τὸν ἐπροίκισε καὶ περιέφραξε μὲ ὅλα τὰ λεγόμενα ἀγαθὰ, ὡσὰν μὲ ὀχυρώματα καὶ χαρᾶκώματα, διὰ νὰ γένη ἀπρόσιτος καὶ ἀτρωτος ἀπὸ ὅλα τὰ βέλη τῆς φιλοσοφίας, ἀπ' αὐτὰ, λέγω, τὰ σωτηριώδη βέλη, τὰ ὁποῖα τιτρώσκουσι καὶ αὐτὴν τὴν καρδίαν, καὶ ἐγκαταλείπουσιν ἐν αὐτῇ τὰ ἰχυρώτατα κέντρα τῆς ἀρετῆς καὶ ἐπιμόνου δόξης. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κίνδυνοι ἐδιπλασίασαν τὸν ζῆλον τῷ Σωκράτῃ· καὶ μ' ὅλον ὅτι οἱ ἄλλοι νέοι ἠγωνίζοντο ν' ἀποσπάσω.

(1) Κορνήλιος Νέπωσ καὶ Πλάτ. ἐν Ἀλκιβ. καὶ Συμποσ.

σι τὸν νέον Ἀθηναίων ἀπὸ τῆς μετὰ τῷ Σωκράτῃ συναναστροφῆς, ἣ ὁποία μόνη ἐδύνατο νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τόσας παγίδας, ἐκεῖνος μ' ὅλον τῷτο παρεδόθη ὅλως εἰς αὐτήν. Αὐτὸς εἶχεν ἀπεριόριστον εὐφυΐαν, ἠδ' ἀνετο τὴν μεγάλην ἀξίαν τῷ Σωκράτῃ, ἣ δὲν ἐδύνατο ν' ἀντισταθῆ εἰς τὰς χάριτας τῆς μελιφθόγγου ἔπειθηνίε εὐγλωττίας τε, τὴν ὁποίαν ἐτίμα ὑπὲρ πάντα τὰ δέλγητρα τῶν ἡδονῶν, ἣ ἦτο τόσον ζηλωτὴς ἀκρατῆς τῷ σοφῷ διδασκάλῳ, ὥστε ἠκολούθει αὐτῷ πανταχῶ, καθυδυνόμενος ἐς ἄκρον εἰς τὴν συναναστροφὴν τε, ἣ ὀρεγόμενος πολὺ τὰς ἀρχὰς τῆς διδασκαλίας τε, ἣ ἀποδεχόμενος μὲ θαυμασίαν εὐκείθειαν ἔ μόνον τὰς νεθεσίας, ἀλλὰ ἣ τὰς ἐπιπλήξεις ἣ τὰς ἐλέγχους, ἐφ' οἷς ἣ ἔχυνε πολλάκις δάκρυα, βδελυττόμενος τὸν ἑαυτόν τε. Τοιαύτη ἦτον ἡ δύναμις τῆς ἀληθείας εἰς τὸ σῶμα τῷ Σωκράτῃ, ἣ τόσον ἀξιομίσητα παρῖση τὰ ἀμαρτήματα, εἰς τὰ ὁποία ὑπέπιπτεν ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ ὁποῖος, ὅτε ἠκροάζετο τῷ Σωκράτῃ, ἐφαίνετο πάντῃ ἀλλοῖος ἑαυτῷ. Ἀλλ' ἡ ἀχαλίνωτος αὐτῷ θερμὴ κρᾶσις ἣ ἡ ἔμφυτος φιληδονία, ἣ ὁποία ἀνεζωπυρῆτο μᾶλλον ἣ ἐξήπτετο ἀπὸ τῆς λόγους ἣ τὰς προτροπὰς ἀσέμνων νέων, κατεβύθισον αὐτὸν εὐθὺς εἰς τὰς προτέρας ἀταξίας, ἣ τὸν ἤρπαζον, ὡς εἰπεῖν, ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν τε, ὁ ὁποῖος ἠναγκάζετο νὰ τὸν μεταδιώκῃ ὡς δραπέτην δῆλον. Αἱ τοιαῦται ἀλληλοδιάδοχοι αὐτομολήσεις ἀπὸ τῆς ἀρετῆς εἰς τὴν κακίαν, ἣ ἀνάπαλιν, διήρκεσαν ἐπὶ πολὺ. Ἀλλ' ὁ Σωκράτης δὲν ἐβαρύνθη τὴν ἀκαταστασίαν τῷ νέῳ, ἐλπίζων νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν. Ἐντεῦθεν προῆλθεν ἀναντιρρήτως τὸ μίγμα τῷ καλῷ ἣ πονηρῷ, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο εἰς τὸ ἦθος τῷ Ἀλκιβιάδῃ, ἐπειδὴ

ποτὲ μὲν ὑπερίχουον εἰς τὴν καρδίαν αἰνεθεσῖαι τῆ δι-
 δασκάλου, ποτὲ δὲ ἢ ἄλογος ὀρμὴ τῶν παθῶν ἔσυ-
 ρεν αὐτὸν ἀκυσίως εἰς ἔργα ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα.
 Πρὸς τοῖς ἄλλοις πάθεσι, τὸ ἰχυρώτερον καὶ κυριεῦον
 ἦτο τὸ φιλόνεικον καὶ φιλόπρωτον τῆς διαθέσεώς τε·
 καὶ μ' ὅλον ὅτι ἢ γέννησίς τε καὶ τὰ μεγάλα προτερέ-
 ματα εὐκίλυνον αὐτῷ τὴν ὁδὸν εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώ-
 ματα τῆς δημοκρατίας, αὐτὸς ἐπεθύμει ἢ ἀπολαύσει
 τὴν εὐνοίαν τῆ δῆμος μετὴν τὴν δύναμιν τῆς εὐγλωττίας
 καὶ μετὴν τὴν πειθῶ τῶν λόγων τε, καὶ πρὸς τῆτο ἢ με-
 τὰ τῆ Σωκράτης συνήθεια καὶ φιλία ἐχρησίμευσαν αὐ-
 τῷ πολὺ.

Ὡν ἔν ὁ Ἀλκιβιάδης περιεσοιχισμένος ἀπὸ τό-
 σα διάφορα προτερέματα, ἦτο φύσει ἀνήσυχος, καὶ
 ἐκίνει μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν πάντα λίθον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν
 εἰρήνην, ἀποτυχῶν δὲ, ἠγωνίζετο καὶ νὰ ματαιώσῃ
 τὴν διαμονήν της. Αὐτὸς ἀπεσρέφετο πολὺ τῆς Λακε-
 δαιμονίης, οἱ ὁποῖοι τὸν μὲν Νικίαν ἐθαύμαζον καὶ ὑπερ-
 ηγάπων, αὐτὸν δὲ εἰς ἕδεν ἐλογίζοντο, μ' ὅλον ὅ-
 τι οἱ πρόγονοί τε (1) ἐχρημάτισαν πάντοτε οἱ ξενο-
 δόχοι τῶν Σπαρτιατῶν. Τὸ δὲ πρῶτον ἐπιχείρημα
 πρὸς λύσιν τῆς εἰρήνης ἐχρημάτισε τῆτο μαθῶν, ὅτι
 οἱ Ἀργεῖοι διὰ τὸ πρὸς τῆς Σπαρτιάτας μῖσος καὶ τὸν
 φόβον ἐζήτην πρόφασιν διαφωνίας καὶ πολέμου, ἔδωκεν
 αὐτοῖς κρυφίως ἐλπίδας τῆς συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων
 λέγων, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν πρόθυμοι νὰ λύσωσι
 μίαν εἰρήνην πάντῃ ἐπιζήμιον εἰς αὐτές· καὶ ἔτω προ-
 φασιζόμενος, ὅτι οἱ Λακεδαίμονες δὲν ἐπραγματεύ-
 θησαν τὴν εἰρήνην εἰλικρινῶς, ἐζήτην νὰ παροργίσῃ

(1) Ὁρα Θεμ. Βιβλ. Ε'. §. μγ'. καὶ βιβλ. Η'. §. 5'.

τὸν δῆμον κατ' αὐτῶν καὶ κατὰ τῆ Νικίᾳ, εἰς τὸ ὅποιον εὐδοκίμησε τόσον, ὥστε πάντες ἔκλινον εἰς συμμαχίαν μετὰ τῶν Ἀργείων. Οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες, ἔσειλαν ἀμέσως πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ ὅποιοι κατ' ἀρχὰς εἶπαν, ὅτι εἶχον ἐξουσίαν νὰ συμβιβασθῶσι δι' ὅλας τὰς διαφοράς των. Ἡ βεβλή ἀκέσασα, ἔκρινε τὰ προβλήματα τῶν δίκαια καὶ εὐλογα· ὁ δὲ δῆμος ἔπρεπε νὰ συνεκκλησιασθῆ τὴν ἀκίλευτον ἡμέραν πρὸς ἀκρόασιν. Τότε ὁ Ἀλκιβιάδης φοβόμενος, μήπως αὐτὸς ὁ συμβιβασμὸς ἀνατρέψῃ τὰς σκοπῆς τε, συνελήλθε κρυφίως μὲ τὰς πρέσβεις, καὶ τὰς κατέπεισεν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς φιλίας νὰ μὴ φανερώσῃν ἀμέσως εἰς τὸν δῆμον, ὅτι ἦσαν πληρεξέσιοι, ἀλλ' ὅτι μόνον ἤρχοντο νὰ περασίωσι τὰ προβλήματα τῶν, διατὶ ἀλλέως ὁ δῆμος ὑπερηφανευόμενος ἤθελε ζητῆ μεγάλα πράγματα, καὶ ἤθελε τὰς ἐκβιάσῃ εἰς ἀτίμητος συμβιβασμῆς. Οἱ πρέσβεις ἐθαύμασαν τὴν φρόνησιν καὶ εἰλικρίνειαν ταύτης τῆς συμβεβλήης, καὶ ἀφέντες τὸν Νικίαν, ἐπίστευον αὐτῷ μόνῳ. Τῇ δὲ ἐπαύριον, συναθροισθέντος τῆ δῆμου, ἐπαρρησιάζθησαν οἱ πρέσβεις, καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ἠρώτησεν αὐτὰς μὲ πολλὴν γλυκύτητα, ποταπὴν ἐξουσίαν εἶχον; Ὅτε δὲ ἔτοι ἀπεκρίθησαν κατὰ τὴν συμβεβλήν τε, ὅτι δὲν ἦλθον ὡς πληρεξέσιοι, τότε ὁ Ἀλκιβιάδης ἠλλαξεν εὐθὺς τὴν φωνὴν καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ ἀναστὰς αὐτὰς μὲν ὠνειδίξεν ὡς δολίβη καὶ καλιμβέλης, τὸν δὲ δῆμον ἐκέλευσε νὰ προσέχη μὲ ποίβη ἀνθρώπους πραγματεύεται. Τότε ὁ δῆμος ἀπέσειλεν αὐτὰς ἐν θυμῷ· ὁ δὲ Νικίας ἀγνοῶν τὴν ἀπάτην καὶ τὸν δόλον, ἦτον εἰς ἐκπληξιν καὶ κατήφειαν, καὶ θέλων ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑπόληψίν τε, ἐπρόβαλε νὰ σαλῆ πρέσβυς εἰς τὴν Σπάρτην· ἐλθόντων

δὲ καὶ μὴ δυναθεῖς νὰ κατορθώσῃσι κατὰ τὰ ζητήματα τῶν Ἀθηναίων, εὐθὺς ἔτοι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἑκπιον συμμαχίαν μετὰ τὰς Ἀργεῖες εἰς ἑκατὸν χρόνας, ἐμπεριεχομένων τῶν Ἡλείων καὶ Μαντινέων. Αὕτη ἡ νέα συμμαχία οὐκ ἔλπε μὲν δημοσίᾳ τὰς σπονδὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων, ὡς τόσον ἦτο πασίδηλον, ὥστε οἱ τὸ πᾶν ἐτεχνάζετο κατ' αὐτῶν· καὶ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐψηφίσθη ὁ Ἀλκιβιάδης στρατηγός. Οἱ πιστότατοι τῆς Ἀλκιβιάδου φίλοι δὲν ἐπήνευ μὲν τὴν πράξιν καὶ τὴν μέθοδον, δι' ἧς ἀπήλαυσε τὸν σκοπόν τε, ἀλλ' ἐθεώρουσαν τῆτο ὡς μεγάλην τέχνην τῆς πολιτικῆς, τὸ νὰ εἰσαρέσῃ καὶ νὰ διασείσῃ τὴν Πελοπόννησον σχεδὸν ὅλην, καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τόσον πολὺ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς ἕνα πόλεμον, εἰς τὸν ὅποιον, εἰμὲν ἡτύχην οἱ Σπαρτιάται, δὲν εἶχον μέγα τι ὄφελος, εἶδὲ καὶ ἐδυσύχην, καὶ αὐτὴ ἡ Σπάρτη ὑπέκειτο εἰς ἄφικτον ὄλεθρον.

Αὕτη ἡ ἀποσασίᾳ τῶν συμμάχων διήγειρεν ἐκ νέου τὴν ζηλοτυπίαν τῶν Σπαρτιατῶν, οἵτινες ἀπεφάσισαν νὰ θεραπεύσωσι τὸ κακόν, πρὶν ἐκτανθῆ ἐπὶ μέγιστον. Ὅθεν συναθροίσαντες ὅλην τὴν δύναμιν συνησπασμένην ἀπὸ πολίτας καὶ Εἰλωτας, καὶ ἐνωθέντες μετὰ τὰς συμμάχους, ἐστρατοπέδευσαν σχεδὸν ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Ἀργεῖας. Οἱ Ἀργεῖοι μαθόντες τὴν ἐπέλευσιν αὐτῶν καὶ ἐτοιμασθέντες ὅσον τὸ δυνατόν, ἀντεξῆλθον μετὰ ἀπόφασιν νὰ πολεμήσωσιν· ἤδη δὲ ὄντων ἐτοιμῶν καὶ τῶν δύο στρατευμάτων εἰς συμβολήν, δύο ἀξιωματικοὶ Ἀργεῖοι προσελθόντες πρὸς τὸν Ἄγιον, τὸν βασιλέα καὶ στρατηγὸν τῶν Σπαρτιατῶν, ἐζήτησαν νὰ συμβιβάσωσιν τὴν ἰπόθεσιν. Ὁ Ἄγιος δεχθεὶς ἀμέσως τὰς λόγους, ἔκαμε σπονδὰς τεσσάρων μηνῶν, καὶ ἀπήγαγεν εὐθὺς τὸν στρατὸν, εἰς τρόπον ὥστε ὅλη ἡ ἰπόθεσις ἔλαβε τέλος

μένον μεταξύ τέτων τῶν τριῶν χωρὶς τῆς εἰδήσεως ἢ συγκατανεύσεως τῶν δύο πόλεων. Οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἐτόλμων μὲν νὰ παρακῆσωσι τῷ Ἀγίδος τὰς προσαγὰς, ἐπιμώθησαν ὅμως κατ' αὐτῆ ἐς ἄκρον, ἵτι ἐπρόδωκε τοιαύτην ὠφέλιμον εὐκαιρίαν, οἷαν δὲν ἤλπιζον νὰ εὕρωσι ποτέ, καθότι ἀπέκλεισαν τῷ ὄντι τὸν ἐχθρὸν πανταχόθεν μὲ τὸ καλλίτερον Ἑλληνικὸν στρατεύμα, τὸ ὅποιον ἐφάνη ἄχρι τῆδε. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι τῶσον ἐλίγον κατεφρόνεν ἢ αὐτοὶ τὸν κίνδυνον, ὥσε ὀργισθέντες πολὺ περισσότερον κατὰ τῶν δύο ἐκείνων μεσιτῶν, τὸν ἕτερον τέτων ἠνάγκασαν λιθοβολῆντες νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν βωμὸν, ἢ ἐδύμευσαν αὐτῆ τὰ ὑπάρχοντα (1).

Οὕτω πᾶν πρᾶγμα ἐκλίνε πρὸς ἴφελος τῶν Ἀθηναίων, ἢ ἡ εὐτυχία των (ἐπειδὴ αὐτῆ ἦτον ἡ λαμπροτάτη ἐποχὴ τῆς δημοκρατίας) ἐμώρανεν αὐτὲς τόσον, ὥσε ἐνόμιζον, ὅτι καμία δύναμις δὲν ἦτον ἰκανὴ νὰ τῆς ἀντιπαρῆ, ἢ μὲ αὐτὴν τὴν γνάμην ἀπεφάσισαν κατὰ πρώτην εὐκαιρίαν νὰ ἐνώσωσι μὲ τὴν ἐπικρατείαν των τὴν Σικελίαν, πρὸς ὃ ἢ εὐρέθη μετ' ἑπολὺ ἡ ἀκόλθετος εὐκαιρία. ἔχοντες οἱ συμμαχοῦτων π. χ. Ἐγρεσαῖοι πόλεμον μετὰ τῶν Σελινυντίων βοηθημένων 416. ἀπὸ τῆς Συρακυσίας, ἐξεῖλαν πρὸς τῆς Ἀθηναίους πρέσβεις ἐπικαλόμενοι βοήθειαν, ἢ πρὸς τοῖς ἄλλοις λέ-

(1) Μετὰ τῆτο κατέπεισαν οἱ Ἀθηναῖοι τῆς Ἀργείους νὰ λύσωσι τὴν εἰρήνην ἢ νὰ κυριεύσωσι τὸν Ὀρχομεῖον. Ἀλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν αὐτὲς εἰς τὴν Μαντινείαν, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Ἀγιν. Ἐν τῷ χειμῶνι τῷ αὐτῷ ἔτις εἰσῆχθη εἰς τὸ Ἄργος ἡ ἐλιγαρχία· τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει (π. χ. 417.) ὑπεριχύσα ὁ δῆμος τῶν Ἀργείων, ἀποκατέστησε τὴν δημοκρατίαν, ἢ ἠνώθη μὲ τῆς Ἀθηναίων.

γοντες, ὅτι ἀνίσως οἱ Συρακέσιοι μείνωσιν ἀτιμώρητοι
 καὶ ἐξουσιάζωσι τὴν πόλιν των, ὡς καὶ τὴν τῶν Λεοντίνων,
 θέλωσι γένη κύριοι ὅλης τῆς Σικελίας, καὶ τότε δὲν
 θέλωσι διαλείπειν γὰρ βοηθῶσι τὰς οἰκισὰς αὐτῶν Πελο-
 ποννησίους· καὶ διὰ τὰ μὴ τοῖς δίδων μέγα βάρος, ὑπέ-
 χοντο γὰρ δίδωσι μισθὸν εἰς τὸ σφάτευμα. Οἱ Ἀθηναῖοι,
 π. χ. οἱ ἑποιοὶ ἐξήτην πρὸ πολλῆ τοιαύτην εὐκαιρίαν, ἔσει-
 415. λαν πρέσβεις εἰς τὴν Αἴγυσον, ἵνα ἐρευνήσωσι τὴν
 κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐξετάσωσιν, εἰ
 ἦτον, ὡς ἐκεῖνοι ἔλεγον, ἱκανὰ χρήματα εἰς τὸ θησαυρο-
 φυλάκιον, ὅσα ἐχρειάζοντο εἰς τοσούτον πολυδάπανον πό-
 λεμον (Θεκ. 5. §. μ5.). Οἱ πανῆργοι Ἐγυσαῖοι ἐδα-
 νεύθησαν ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα ἔθνη μέγαν ἀριθμὸν
 πολιτῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν, καὶ ἐπέδειξαν
 αὐτὰ εἰς τὰς ἐκεῖσε ἐλθόντας Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι ἐπέ-
 σρεψαν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁμῶς μετὰ τῆς Ἐγέσης τῶν
 πρέσβεων, οἱ ὅποιοι ἔφερον μετ' ἑαυτῶν ἐξήκοντα τά-
 λαντα ἀσήμῃ ἀργυρίῃ, ὡς μηνιαῖον μισθὸν τῶν ζητε-
 μένων εἰς βοήθειαν ἐξήκοντα πλοίων, ὑποχόμενοι καὶ
 ἄλλα περισσότερα χρήματα, τὰ ὅποια, ἔλεγον, ἔ-
 κειντο εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον, καὶ εἰς τὰ ἱερὰ καὶ ναὺς
 τῆς πόλεως. Οἱ τῶν Ἀθηναίων δῆμος πισειύσας αὐτὰς
 τὰς λαμπρὰς ὑποχέσεις δίχα τινὸς ἐρεύνης, καὶ πλανη-
 θεῖς ἀπὸ τὰς εἰδήσεις, ὅσας διεθρόνησαν οἱ πρέσβεις
 πρὸς ἀρέσκειάν τε, ἀπεδέχθη ἀμέσως τὸ ζήτημάτων,
 καὶ διορίσας στρατηγὸς τῆ σόλῃ τὸν Ἀλκιβιάδην, Νικίαν
 καὶ Λάμαχον, παρήγγειλεν ὅχι μόνον γὰρ βοηθήσωσι
 τὰς Ἐγυσαίους καὶ γ' ἀποκαταστήσωσι τὰς Λεοντίνους εἰς
 τὴν πόλιν των, ἀλλὰ καὶ γὰρ πράξωσι καὶ γὰρ οἰκονομήσωσι
 τὰ πράγματα τῆς Σικελίας κατὰ τὸ συμφερότερον
 τῆς δημοκρατίας. Οἱ Νικίας ἐψηφίσθη ἀνεθελητῶς

στρατηγός διὰ πολλὰ αἷτια, δι' ἃ ἔπρεπε νὰ φοβῆται
 τὸ τοιῦτον ἐπιχείρημα, καὶ μάλιστα διὰ τῆτο, ὅτι ὁ Ἀλ-
 κιβιάδης ἔμελλε νὰ ᾔναι συστράτηγος. Ἀλλ' οἱ Ἀθη-
 ναῖοι ἤλπιζον εὐτυχεσέραν ἐκβασιν εἰς τῆτον τὸν πόλε-
 μον, μὴ παραδίδοντες τὴν διοίκησιν εἰς μόνον τὸν Ἀλ-
 κιβιάδην, ἀλλὰ συγκεραννύντες τὸ θερμὸν καὶ τολμη-
 ρὸν τέτρα μετὰ τὸ ψυχρὸν καὶ φρόνιμον τῆ Νικίε. Οὗτος
 μὴ τολμῶν ν' ἀντισταθῆ εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην κατὰ πρό-
 σωπον, ἠγωνίζετο νὰ τὸ κάμη ἐμμέσως, παριστῶν ἀπεί-
 ρες δυσκολίας, καὶ μάλιστα τὸ πολυδάπανον αὐτῆς τῆς
 ἐκστρατείας, καὶ λέγων, "ὅτι ἐπειδὴ ἀπεφασίωθη ἡ ἐκ-
 στρατεία, ἔπρεπε νὰ γένη καὶ ἀξίως τῆς ὑπολήψεως
 τῶν Ἀθηναίων· ἐπειδὴ πρῶτον μὲν εἰς εὐλοσ δὲν ἦ-
 τον ἱκανὸς ν' ἀντισταθῆ εἰς τοιαύτην φοβεράν δύναμιν,
 ὡς ἡ τῶν Συρακυσίων καὶ συμμάχων, δεύτερον δὲ, ἐ-
 χρειάζετο στρατεύμα ἐκλεκτῶν ἰππέων καὶ πεζῶν, ἂν
 ἤθελον νὰ ἐνεργήσεν ἀξίως τοιῦτε εὐγενῆ σκοπῆ·
 ἔπειτα δὲ παρεκτὸς τῆ εὐλοσ, δι' ἔμελλον νὰ γένωσι
 κύριοι τῆς θαλάσσης, ἀπητῆντο καὶ ἄλλα πολλὰ φορ-
 τηγὰ πλοῖα διωρισμένα νὰ φέρωσιν ἀδιακόπως τρο-
 φὰς εἰς τὸ στρατεύμα, τὸ ὁποῖον ἀλλέως δὲν ἠμπό-
 ρει νὰ καθίστη εἰς ἐχθρικὴν χώραν· καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ
 λάβωσι μετ' ἑαυτῶν πολλὰ χρήματα, χωρὶς ν' ἀνα-
 μένωσι τὰ παρὰ τῶν Ἐγεσαίων ὑποχόμενα, τὰ ὁποῖα
 ἦσαν ἴσως ἔτοιμα μόνον λόγῳ· πρὸ πάντων δὲ, παρ-
 εκίνει νὰ σκεφθῶσι τὴν μεγάλην ἀνισότητα μετα-
 ξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Συρακυσίων ὡς πρὸς τὰ ἐπιτήδεια
 καὶ χρειώδη τῆ στρατεύματος, ὅτι οἱ μὲν Συρακῆσιοι ἦ-
 σαν εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐν μέσῳ δυνατῶν συμμάχων,
 ὧν ἄλλοι μὲν αὐτοπραϊρέτως, ἄλλοι δὲ ὑπὲρ ἐλευ-
 θερίας, ἤθελον συντρέχει δίδοντες ἀνθρώπους, ἵππους

„ἐ τροφᾶς, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἔμελλον νὰ πολεμῶν εἰς
 „μικρὰν καὶ ἀλλόφυλον χώραν, ὅθεν ἔτε εἰς τέσσαρας
 „μῆνας ἐδύναντο νὰ ἔλθωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας αἱ εἰδή-
 „σεις ἐν χειμῶνι, καὶ ὅπως πάντα ἤθελεν εἶδωσιν ἐναντία
 „εἰς τὰς πολεμῆντας Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐδύναντο
 „νὰ ἔχωσιν τι, εἰμὴ μὲν τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας· καὶ ὅ-
 „τι ἤθελεν εἶδωσιν μετὰ ταῦτα ἐπονείδισον εἰς τὰς Ἀ-
 „θηναίους τὸ καὶ παραιτήσασθαι βεβιασμένοι τὸ ἐπιχειρή-
 „μα τῶν, καὶ ἔτω νὰ γένωσιν παίγνιον τῶν ἐχθρῶν, ὡς
 „ἀμελεῖσάντες νὰ μεταχειρισθῶσιν τὰ ἀπαιτούμενα εἰς
 „τοιοῦτο δύσκολον ἐπιχείρημα· καὶ τέλος, ὅσον διὰ τὸν
 „ἑαυτόν τε, ἀπεφάσισε νὰ μὴ ὑπάγῃ, ἀν δὲν λάβῃ
 „μετ' ἑαυτῆς τὰ πρὸς τὴν ἐκστρατείαν ἀπαιτούμενα, ἀ-
 „πὸ τὸ ὅποιον ἐκρέματο ὅλα τῆ στρατῆ ἢ σωτηρία, καὶ
 „δὲν ἤθελε νὰ πιθεύῃ τὴν φαντασίαν καὶ τὰς κεφαλό-
 „γους ὑποχέσεις τῶν συμμάχων.“ Οἱ Νικίας, ἀντὶ νὰ
 „ψυχράνῃ, ὡς ἐνόμιζε, μὲ ταύτην τὴν δημηγορίαν τὸν
 „ζῆλον τε δύναιτο, ἠΐξῃσεν αὐτὸν περιστότερον. Εὐθὺς ἔν
 „ἔλαβον οἱ στρατηγοὶ πληρεξουσίας δυνάμεις νὰ στρατο-
 „λογήσωσιν καὶ νὰ ἐτοιμάσωσιν ὅσας ἔκρινον ἱκανὰς τριή-
 „ρεις· καὶ ἔτως ἡ παρασκευασία ἐγένετο εἰς τὰς Ἀθήνας
 „καὶ εἰς ἄλλας τόπους μὲ ἀνεκδιήγητον προθυμίαν καὶ
 „σπεδὴν.

Πρὶν ἔμβωμεν εἰς τὴν διήγησιν τῶν θαυμασίων συμ-
 βάντων εἰς τὴν κατὰ τῆς Σικελίας ἐκστρατείαν, καλὸν
 ἔσται νὰ εἰπώμεν ὀλίγα περὶ τῶν Συρακουσῶν, τῆς μη-
 τροπόλεως αὐτῆς τῆς νήσου. Ἡ Κόρινθος ἐφημίζετο ἤ-
 δη περὶ τὸ 2020 ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου ὡς ἰσχυρὸν
 κατὰ τὴν θάλασσαν βασίλειον. Ἡ περὶ τὴν ναυτικὴν
 ἐμπειρία προωδοποίησεν αὐτὴν, ὡς εἰκὸς, εἰς ἀνακα-
 λύψεις τόπων, εἰς ἐμπόριον καὶ εἰς ἀποικισμόν. Οἱ Κο-

ρίνθιοι μόλις ἀνακαλύψαντες τὴν Σικελίαν, ἐμελέτησαν νὰ κατοικήσωσι μέρος αὐτῆς μὲ Πελοποννησίους, σείλαντες τὸν Ἀρχίαν, ἓνα τῶν Ἡρακλειδῶν, ὅσις πλεύσας μὲ ὅλα τὰ εἰς τὸ τοιῆτον ἐπιχείρημα ἀναγκαῖα, ἔκτισε καὶ κατώκισε τὰς Συρακέσας, ἡ ὁποία διὰ τὰ ἄφθονα προϊόντα καὶ διὰ τὰς εὐρυχώρους λιμένας ἔγινεν ἐντὸς ὀλίγου ἢ πλέον ἀκμάζουσα πόλις τῆς Σικελίας, καὶ ἔρχι κατωτέρα κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος οἰασθητοῦν πόλεως τῆς Ἑλλάδος. Αὕτη ἡ πόλις ὑπέκειτο μὲν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν Κόρινθον καὶ εἶχε τὰς αὐτὰς σχεδὸν νόμους, ὅτε δὲ ἤυξησεν, ἔγινεν ὑπερήφανος καὶ αὐθάδης, καὶ τέλος ἀπέστη κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς συμμαχίας μετὰ τῆς Κορίνθου, δι' ὃ καὶ ἠκολούθησαν τὰ ἀκόλουθα συμβεβηκότα.

Ὅταν ὅλος ὁ στρατὸς συνήχθη (1) καὶ ὁ στόλος ἔμελλε νὰ πλεύσῃ πρὸς τὴν Κέρκυραν, τὸν τόπον τῆς γενικῆς σχεδὸν συνελύσεως τῶν συμμάχων καὶ τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ φέρωσι τὰς τροφὰς καὶ ἄλλα χρειώδη τῷ πολέμῳ, ὅλοι οἱ ἐν τῇ πόλει, πολῖται τε καὶ ξένοι, κατέβησαν, ἠλίε ἀνατείλαντος, σωρηδὸν εἰς τὸν λιμένα Πειραιᾶ, καὶ οἱ μὲν πολῖται συνοδευόμενοι ἀπὸ παιδιά, συγγενεῖς, φίλους καὶ συντρόφους, ἀπεχαιρέτησαν μὲ χαρὰν ἠνωμένην μετὰ λύπης τὰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς αὐτὰς τίμιοι, ὡς ἡ ζωῆ των, καὶ οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο εἰς μακρὰν καὶ πολυκίνδυνον ἐκστρατείαν, ὅθεν ἡ ἐπιστροφῆ των ἦτον ἀβέβαιος,

(1) Ὅτε πάντα ἠτοιμάθησαν, εὐρέθησαν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὅλαι αἱ ἐρμαί, ἦτοι τὰ ἀγάλματα τῆς Ἐριμῆ, ἠκρωτηριασμένα καὶ κολωβωμένα, τῆ ὁποῖα αἴτιος ὑπώπτευθη ὁ Ἀλκιβιάδης.

μὲ ὄλον ὅτι εἶχον ἐλπίδας εὐτυχίας· οἱ δὲ ξένοι κατέβησαν, διὰ νὰ κορέσῃσι τὰ ὄμματά των μὲ τοιαύτην θέαν ἀξίαν τῆς περιεργείας των, ἐπειδὴ ἕδεμία πόλις ἠτοίμασε ποτὲ τοιοῦτον πολυτελεῆ καὶ μεγαλοπρεπέστατον σόλον. Οἱ κατὰ τῆς Ἐπιδαύρου καὶ Ποτιδαίας θαλέντες σόλοι ἦσαν μὲν ἐπίσης μεγάλοι κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πλοίων, ἀλλ' ἐχὶ τόσον μεγαλοπρεπεῖς, ἕδὲ τόσον μακρὰ ἢ ὁδοιπορεία των, μήτε τὸ ἐπιχείρημα τόσον μέγα. Ὁ παρῶν σόλος συνίστατο ἀπὸ πεζῶν καὶ ναυτικῶν στρατεύμα, παρεσκευασμένος μετὰ μεγίστης φροντίδος καὶ διὰ δαπάνης τῆ κοινῆ καὶ τινῶν ἰδιωτῶν μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτέμενα εἰς μακρὰν καὶ διαπόντιον ὁδοιπορείαν καὶ εἰς πολυχρόνιον πόλεμον. Ἡ πόλις ἔδωκεν ἑκατὸν πλοῖα, ὧν τὰ μὲν 60 ἦσαν ἑλαφρὰ, τὰ δὲ 40 ἔφερον τὲς ὀπλίτας. Ὁ ναύτης ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας μισθὸν μίαν δραχμὴν πλὴν ἐκείνου, τὸ ὅποιον ἔδιδον οἱ τριήραρχοι εἰς τὲς κωπηλάτας τῆς πρώτης τάξεως (θρανίτας). Πρόσθετες εἰς αὐτὰ τὴν πομπὴν καὶ τὴν ἀπανταχῶς διαλάμπεσαν μεγαλοπρέπειαν καθενὸς φιλοτιμεμένου νὰ ὑπερβῆ τὸν ἕτερον εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ ἀγωνιζομένους νὰ κάμῃ τὸ πλοῖόν τε ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ἅμα δὲ καὶ τερπνότερον εἰς ὄλον τὸν σόλον. Ἀποσιωπῶ τὴν ἐκλογὴν τῶν στρατιωτῶν καὶ ναυτῶν, οἱ ὅποιοι ἦσαν τὸ ἄνθος τῶν Ἀθηναίων, καὶ συνηρίζοντο ἀλλήλοις ὑπὲρ τῆς ὠραιότητος καὶ καλλονῆς τῶν ὀπλων καὶ τῶν σκευῶν, καὶ τῶν ὀπίων οἱ ἀρχηγοὶ μάλιστα ἔφθειραν πάμπολλα χρήματα μόνον διὰ νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τῆς ἄλλης καὶ νὰ γένωσι περιβλεπτοὶ εἰς τὲς ξένας, εἰς τρόπον ὡς αὕτη ἡ θεωρία παρωμοίαζε μᾶλλον μὲ πομπὴν (pageant, tournoi), ἐν ἧ ἐπιδείκνυται πᾶσα ἡ μεγαλοπρέπεια, παρὰ μὲ

πολεμικὴν ἐκστρατείαν. Ἀλλ' ἡ ἀποτολμία καὶ τὸ μέγεθος τῆ σκοπῆ ὑπερέβαινον πολλῶ πλεον τὸ πολυδάπανον καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς τῆ εὐλοῖα.

Ὅταν ἐφορτώθησαν τὰ πλοῖα καὶ οἱ στρατιῶται εἰσέβησαν, ἐσάλπιγγον καὶ ἔκαμον λαμπρὰς λιτὰς ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῆ πολέμου, καὶ κερύσαντες εἰς ὄλον τὸ εὐχέμεν εἰς χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς φιάλας, ἔσπενδον τὰς συνειδισμένας σπονδάς· ὁ δὲ λοιπὸς λαὸς περικυκλάσας τὸν αἰγιαλὸν ἔκραζε, καὶ ὑψέων τὰς χεῖρας εἰς τὸν ἔρανον, ἀπευχήμενοι εἰς τὴν στρατευομένην συμπατριώτας κατευοδίου καὶ εὐτυχῆ ἐκβασιν. Ἀφ' ἧ δὲ ὁ ὕμνος ἐψάλη, καὶ αἱ συνειδισμέναι ἱερουργίαι ἐτελέσθησαν, ὅλα τὰ πλοῖα ἐξῆλθον τῆ λιμένος κατὰ σειρὰν, καὶ ἐξελθόντα ἐφιλοτιμήντο νὰ ταχυπλεύσωσιν, ἕως ὅτε ὅλος ὁ εὐλοῖα συναχθεῖς εἰς τὴν Αἴγιναν, ἐπλεύσεν ἐντεῦθεν εἰς τὴν Κέρκυραν, ὅπου ἦσαν συνηγμένοι οἱ σύμμαχοι μετὰ τῆ λοιπῆ εὐλοῖα.

Φθάσαντες οἱ στρατηγοὶ εἰς τὴν Σικελίαν, ἐδιχογνώμην περὶ τῆ τύχης, ὅπως ἔμελλον κατ' ἀρχὰς νὰ περυσώσιν. Ὁ Λάμαχος, εἰς τῶν τριῶν στρατηγῶν, ἐββλετο νὰ πλεύσῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὰς Συρακῆσας λέγων, ὅτι οἱ Συρακῆσται ἦσαν ἔτι ἀπαράσκευοι καὶ λίαν πεφοβισμένοι, καὶ ὅτι ἡ πρώτη προσβολὴ ἐνὸς εὐλοῖα ἦτο πάντοτε ἡ καταπληκτικωτάτη, πρὶν ὁ ἐχθρὸς λάβῃ καιρὸν ν' ἀναθαρσῆσῃ διὰ τῆς συνεχῆς ὄψεως, καὶ ἔτω νὰ καταφρονῆσῃ τὸν κίνδυνον. Ἀλλ' αὕτη ἡ γνώμη ἀπεβλήθη· ἐσυμφώνησαν δὲ νὰ ὑποτάξωσι πρῶτον τὰς μικροτέρας πόλεις, καὶ προπέμψαντες δέκα ναῦς πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς θέσεως καὶ τῆ λιμένος τῶν Συρακεσῶν, ἐπέστειλαν μετὰ τὰς λοιπὰς δυνάμεις καὶ ἐκυριεύσαν τὴν Κατάνην.

Εν τῷ μεταξὺ, οἱ ἐχθροὶ τῆ Ἀλκιβιάδου εὐρόν-
 τες ἐν τῇ ἀπυσίᾳ τε καιρὸν, ἠγωνίζοντο νὰ τὸν ἀφανί-
 σωσι, κατηγοροῦντες αὐτὸν ὡς ἀμελήσαντα δῆθεν τὴν
 πρέπυσαν μέθοδον τῆς προσβολῆς, καὶ πρὸς τῆτω λέ-
 γοντες, ὅτι ἐβεβήλωσε τὰ Ἐλευσίνια μυθήρια. Τῆτο
 ἦτον ἱκανὸν νὰ παρακινήσῃ τὸν χυδαῖον ὄχλον ν' ἀνακα-
 λήσῃ τὸν Ἀλκιβιάδην· φοβέμενοι δὲ τὴν ταραχὴν τῆ
 στρατεύματος, ἐσειλαν αὐτῷ μόνον προσαγὴν (1) νὰ
 ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τὸν δῆμον
 διὰ τῆς παρυσίας τε. Ὁ Ἀλκιβιάδης τότε μὲν ὑπήκου-
 σαν, ἐνθυμέμενος δὲ τὸ ἄσατον καὶ φαντασιῶδες τῶν
 κριτῶν τε, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰ Θέρια καὶ ἐξέβη εἰς
 τὴν γῆν, ἔγινεν ἄφαντος, καὶ διέφυγε τὸς ἐπιζη-
 τήντας. Ὁ δὲν ἢ τριήρης ἐπανῆλθε χωρὶς αὐτῆ, καὶ ὁ
 δῆμος ὀργισθεὶς, αὐτὸν μὲν κατεδίκασεν εἰς θάνατον
 ὡς ἀπειθεῖν, τὰ δὲ ὑπάρχοντά τε ὅλα ἐδήμευσε, τὸς δὲ
 ἱερεῖς ὅλους καὶ τὰς ἱερείας ἐπρόσαξε νὰ τὸν καταραώσῃν.
 Μετ' ὀλίγον ἀκέσας ὁ Ἀλκιβιάδης, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι
 κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς θάνατον, εἶπεν, ἀλλ' ἐγὼ
 δείξω αὐτοῖς, ὅτι ζῶ.

Εν τῆτοις, οἱ Συρακέσιοι ἔκαμον τὰς ἀναγκαίας
 πρὸς ἀντίστασιν ἐτοιμασίας, καὶ βλέποντες ὅτι ὁ Νικίας
 δὲν ἐκινεῖτο κατ' αὐτῶν, ἐσοχάζοντο νὰ τὸν πολεμήσῃν
 αὐτοὶ εἰς τὸ στρατόπεδον, καί τινες αὐτῶν ἠρώτησαν εἰ-
 ρωνικῶς, ἂν ἤλθεν εἰς Σικελίαν διὰ νὰ κατοικήσῃ
 εἰς τὴν Καλάνην; Ὁ Νικίας ἀκέων ταῦτα παραξύν-
 δη, καὶ ἀπεφάτισε νὰ πλεύσῃ ὅσον τάχως εἰς τὰς Συ-
 ρακέσας· μὴ τολμῶν δὲ νὰ πολεμήσῃ διὰ ξηρᾶς δι-

(1) Ὁ δῆμος ἐσειλε τὴν Σαλαμινίαν ναῦν, ἣτις ἦτο δια-
 ρισμένη νὰ φέρῃ τὸς κακέργους.

ἔμειψιν ἰππικῆ, καὶ πάλιν σοχαζόμενος ἰσοκίνδυνον τὸ νὰ πεζεύσῃ διὰ θαλάσσης ἐν ᾧφει τοιούτῃ καλῶς παρεσκευασμένῃ ἐχθρῷ, ἐπρόκρινεν ὅμως τὸ τελευταῖον, εἰς ὃ καὶ ἠτύχησε διὰ τὸ ἀκόλυστον στρατήγημα· δηλ. κατέπεισεν ἕνα Καταναῖον νὰ ὑπάγῃ ὡς φυγὰς εἰς τὰς Συρακεσίας καὶ νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι διέτριβον ἐν τῇ πόλει πᾶσαν νύκτα ἄοπλοι, καὶ ὅτι τὸ πρῶν εἰς τὴν δεῖνα ἡμέραν ἐδύναντο οἱ Συρακέσιοι ἐλθόντες νὰ κυριεύσωσιν ὅλον τὸ στρατόπεδον, νὰ κατακαύσωσι τὸν ἐν τῷ λιμένι στόλον, καὶ νὰ διαφθείρωσιν ὅλον τὸ στρατεύμα. Οἱ Συρακέσιοι πεισθέντες, ἐκινήθησαν ἀμέσως πανστρατιᾷ πρὸς τὴν Κατάνην· ὁ δὲ Νικίας μαθὼν αὐτὸ, ἐπεβίβασε τὸ στρατεύμα εἰς τὸν στόλον, καὶ πλέων ἐπὶ τὰς Συρακέσας, ἐπέζευσε τῇ ἐπαύριον εἰς τὴν γῆν καὶ ὠχυρώθη περίξ τῆς πόλεως. Τότε ἰδόντες οἱ Συρακέσιοι τὴν ἀπάτην παρωργίσθησαν, καὶ ἀμέσως ἐπιστρέψαντες εἰς τὰς Συρακέσας, παρετάχθησαν ἔξω τῶν τειχῶν εἰς μάχην. Ὁ δὲ Νικίας ἀντεξῆλθε καὶ αὐτὸς τῶν ὀχυρωμάτων, καὶ μετὰ κρατεράν μάχην ἐνίκησαν τελευταῖον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀπεδίωξαν τὸν ἐχθρὸν εἰς τὴν πόλιν. Ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἀπέθανον 260 Συρακέσιοι καὶ σύμμαχοι, Ἀθηναῖοι δὲ μόνον 50. Οὗτοι ὡς τόσον δὲν ἦσαν ἔτι ἱκανοὶ νὰ προσβάλωσι τὴν πόλιν, καὶ διεχείμασαν εἰς τὴν Κατάνην καὶ Νάξον.

Τὸν ἀκόλυστον χρόνον ἐπεχείρησαν οἱ Ἀθηναῖοι μεγάλῃτερα πράγματα· ἐπειδὴ ἐλθόντων ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας πολλῶν ἰππέων ὁμῆ μὲ τροφὰς καὶ ἄλλ' ἀναγκαῖα τῷ πολέμῳ, ὁ Νικίας ἐπλευσε πρὸς τὰς Συρακέσας, διὰ νὰ τὴν ἀποκλείσῃ διὰ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης. Καὶ ἔτις ἡ μικρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαρχία διέσπειρε τρόμον εἰς ὅλας τὰς πλησιοχώρας ἐπαρχίας, καὶ κα-

ταντήσασα ἤδη εἰς τὸν ὑψηλότατον κολοφῶνα τῆς μεγέθους, ἐπεθύμει τὴν μονοκρατορίαν. Αὕτη ἡ πόλις, ὁ διδάσκαλος τῶν τεχνῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, ἐφιλοτιμεῖτο ἤδη νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ παράδειγμα τῆς πολεμικῆς τέχνης, χωρὶς ὅμως νὰ ἐνθυμηθῇ ποτὲ, ὅτι ἡ μικρὰ ἐπαρχία, ἣτις ἀπέκτησε διὰ πανουργίας τὴν δύναμιν, ὑπόκειται εἰς μυρία ἐμπόδια τῆς μονοκρατορίας. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξείλαν ἤδη ὅλην τὴν δυνάμιν των εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ ἠγωνίζοντο ἔμμόνον διὰ τὴν τύχην τῶν Συρακεσῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἡ ὑπαρξὶς τῶν Ἀθηναίων καὶ Συρακεσῶν ἐκρέματο ἀπὸ τὸ ἀποβησόμενον τῆς παρ' αὐτοῦ πολέμου. Δι' οὗ καὶ τὰ δύο μέρη ἐμάχοντο μὲν μεγάλην ἀντίστασιν καὶ ἐπιμονὴν, καὶ οἱ Ἱστορικοὶ ἰσόρησαν καταλεπτῶς καὶ τὰ μικρότατα συμβεβηκότα.

Ἡ πολιτορμία ἐγένετο ἤδη τακτικώτερον καὶ τεχνικώτερον παρὰ πρότερον, καὶ νέοι τρόποι τῆς προσβολῆς καὶ ἀντιστάσεως ἐπενοήθησαν. Ὁ Νικίας ἐκρίνεν εὐλογον νὰ κυριεύσῃ πρῶτον τὰς Ἐπιπολάς, ἕνα βράχον πλησίον τῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος εἶχε μίαν μόνον δύσβατον καὶ κρημνώδη ὁδὸν πρὸς ἀνάβασιν. Οἱ Συρακέσιοι γινώσκοντες καλῶτατα τὴν χρησιμότητα τῆς τόπου, ἐξείλαν μὲν αὐτὴ ἑπτακοσίους ἐκλεκτὰς ὀπλίτας πρὸς φυλαξίν, ἀλλ' ὁ Νικίας προλαβὼν ἀπεβίβασεν ἕσον τάχους τὴν στρατιάν εἰς ἐρημώτερον λιμένα κρυφίως καὶ αἰφνιδίως, καὶ ἐκυρίευσεν εὐκόλως τὸν τόπον ἐκεῖνον· οἱ δὲ ἑπτακοῖσιοι Συρακέσιοι τρέχοντες ἀπὸ τὰς πεδιάδας ἐπὶ τὸν λόφον κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἀπεκρέωθησαν καὶ ἀπώλεσαν ὡς 300 ἑαυτῶν καὶ τὸν στρατηγόν. Ὁ Νικίας, κτίσας αὐτῆ φρέριον, ἠγωνίζετο περικλείων τὴν πόλιν τῶν Συρακεσῶν καὶ ἀπρόοπτον πᾶσαν κοινω-

νίαν μετὰ τῆς ξηραῖς. Ἐπειδὴ ἔν ὁ ἐχθρὸς ἠγωνίζετο
 νὰ φθείρῃ τὰ ἔργα τῆ Νικίης καὶ νὰ τὰ ματαιώσῃ, πολ-
 λοι ἀκροβολισμοὶ συνέβησαν ἐκατέρωθεν, ἐν οἷς οἱ Ἀ-
 θηναῖοι πάντοτε ἐνίκων· ἀλλ' εἰς ἕνα τῶτων καταδιω-
 κόμενος σφοδρῶς ὁ Δάμαχος καὶ ἀπομονωθείς, ἐφο-
 νεύθη.

Οἱ Συρακῆσιοι διανοόμενοι ν' ἀνακυριεύσωσι τὰς Ἐ-
 πιπολάς, ἐξεύλαν αὐτῆ ἄλλο μέρος τῆ στρατεύματος.
 Ὁ Νικίας, ὅστις ἔκειτο τότε ἀρῶς εἰς τὸ Φρέριον καὶ
 ἔχων ὀλίγες τινὰς ὑπηρέτας περὶ αὐτὸν, ὡς ἴδεν, ὅτι
 οἱ ἐχθροὶ κατέφθειραν τὰ ὀχυρώματά τε, ἀναστὰς ἦψε
 πῦρ εἰς τὰς μηχανὰς καὶ εἰς ὅλα τὰ περὶ τὸ Φρέριον
 διεσκορπισμένα ξύλα, καὶ ἔτως οἱ μὲν στρατιῶται ἔδρα-
 μον εἰς βροθήειάν τε βλέποντες τὸ πῦρ, οἱ δὲ Συρακῆ-
 σιοὶ φοβέμενοι ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν. Ἀπὸ τῆδε
 ὁ Νικίας μείνας ἀρχιστράτηγος, συνέλαβε μεγάλας ἐλ-
 πίδας, ἐπειδὴ πολλὰὶ πόλεις τῆς Σικελίας ἕως τότε ἔδέ-
 τσαι ἠνώθησαν μετ' αὐτῆ, καὶ πανταχόθεν ἤρχοντο
 πλοῖα φέροντα τὰς ἀναγκαίας τροφὰς τῆ στρατεύμα-
 τος, καὶ ἐνὶ λόγῳ πάντες ἐσπέδαζον νὰ ἐνωσῶσι μὲ
 αὐτὸν ὡς νικήσαντα καὶ κατὰ πάντα εὐδοκιμήσαντα. Οἱ
 Συρακῆσιοι βλέποντες, ὅτι ἦσαν ἀποκεκλεισμένοι παν-
 ταχόθεν, καὶ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα σωτηρίας, ἐπρόβου-
 λον πρὸς αὐτὸν λόγους συμβιβασικὰς. Ἐν δὲ τέτοις, ὁ
 Γύλιππος, ὁ ὁποῖος ἔπλεεν ἐκ Λακεδαιμόνος πρὸς βοή-
 θειάν των, ἀκέων διὰ τὸν ἀπανταχῆ διαδοθέντα λόγον,
 ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐκράτην ὅλης τῆς νήσου καὶ εἶχον στρατη-
 γὸν ἀνίκητον διὰ τε τὴν εὐτυχίαν καὶ φρόνησιν, καὶ νομί-
 ζων ἤδη τὴν νῆσον κυριευθεῖσαν, ἔπλεεν ἔχι πλέον ἐ-
 πίσκοπῳ τῆ νὰ σώσῃ τὴν Σικελίαν, ἀλλὰ νὰ διαφυλάξῃ
 μόνον, εἰ δυνατόν καὶ μὴ παράκαιρον, ἐκεῖνας τὰς πό-

λεις τῆς Ἰταλίας, ὅσαι εὑρίσκοντο ὑπ' αὐτὰς ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν ἤδη εἰς ἀκμὴν τῆ νὰ τελειώσωσι τὸν ἀποτειχισμὸν τῶν Συρακυσῶν, οἱ ὅποιοι ἔκτισαν διπλὸν τεῖχος σχεδὸν ὀκτὼ σταδίων τὸ μῆκος διὰ μέσθ τῆς πεδιάδος καὶ τῶν λιμνῶν πρὸς τὸν μέγαν λιμένα, καὶ ὀλίγη εἴλειπε νὰ ἐνωθῇ· καὶ μόνον ἐξ ἑνὸς μέρους ἔμενεν ὀλίγον τι τῆ τεύχεσ ἀτελείωτον. Οἱ Συρακέσιοι ἤδη κινδυνεύοντες καὶ μὴ ἔχοντες δύναμιν τῆ ν' ἀντισταθῶσι, μηδὲ ἐλπίζοντες ἀλλαχόθεν βοήθειαν, ἀπεφάσισαν νὰ παραδοθῶν· καὶ συναχθέντες ἐβελεύοντο περὶ τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ προβάλωσιν εἰς τὸν Νικίαν. Εἰς ἐκείνην τὴν σιγμὴν καὶ ἀνάγκην (1), ἦλθε ταχυδρόμος τις εἰς τὰς Συρακέσας ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἀναγγέλλων ταχείαν βοήθειαν. Τότε ὅλοι οἱ πολῖται περικύκλωσαν αὐτὸν, διὰ ν' ἀκέσωσιν αὐτὴν τὴν χαροποιὰν εἰδησίην, καὶ ἔμαθον, ὅτι Γύλιππος, ὁ στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων, ἔμελλεν ὅσον ἔπω νὰ φθάσῃ αὐτῆ φέρων μεθ' ἑαυτῆ πολλὰς βοηθὰς τριήρεις. Οἱ Συρακέσιοι ἐκπλαγέντες, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μείναντες ἐκστατικοὶ πρὸς τὰ λεγόμενα, μόλις ἐπίστευον· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἀμηχανίᾳ καὶ ἀπορίᾳ τῆ πρακτέᾳ, ἔφθασε καὶ ἕτερος ταχυδρόμος κελεύων αὐτὰς ν' ἀπαντήσωσι πανστρατιᾶ τὸν Γύλιππον, ὁ ὅποιος κυριεύσας καθ' ὁδὸν ἐν Φρέριον, ἤρχετο παρατεταγμένος κατ' εὐθείαν πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς, ὅπε ἀναβὰς κατὰ τὸ Εὐρύηλον, ὡς ἔκαμον οἱ Ἀθηναῖοι, ἠτοιμάζετο νὰ τὲς κτυπήσῃ ἀπ' ἔξωθεν, ἐν ᾧ οἱ Συρακέσιοι ἔμελλον νὰ τὲς κτυπήσωσι καὶ αὐτοὶ ἔσωθον.

(1) Πλάταρχ. ἐν βίῳ Νικ. Θεκυδ. βιβλ. Ζ'. §. α'. κτ.

Οἱ Ἀθηναῖοι θορυβηθέντες εἰς τὸν αἰφνίδιον ἐρχομὸν τῆ ἐχθρῆ, ἀντιπαρετάχθησαν καὶ αὐτοὶ σπευδαίως καὶ ἀτίκτως ὑπὸ τὸ τείχος. Ὁ δὲ Γύλιππος πλησιάσας, ἔβαλε τὰ ὄπλα κατὰ γῆς, καὶ διὰ κήρυκος ἐμήνυσεν, ὅτι ἔδιδεν εἰς τὰς Ἀθηναίους πέντε ἡμερῶν διαρίαν νὰ φύγωσιν ἀπὸ τῆν Σικελίαν. Ὁ Νικίας ἔτε κατεδέχθη τὴν ἀποκριθῆ· καὶ μερικοὶ στρατιῶται γελάσαντες ἠρώτησαν τὸν κήρυκα, ἂν ἡ παρυσία ἐνὸς Γρίβωνος καὶ βακληρίας Λακωνικῆς ἐδύνετο νὰ φέρῃ μεταβολὴν ἵνα εἰς τὴν παρῶσαν τῆς πόλεως καλίσασιν. Ὁ δὲν καὶ τὰ δύο μέρη ἠτοιμάζοντο πρὸς μάχην.

Ὁ Γύλιππος ἤρχισε νὰ προσβάλλῃ τὸ φρέριον Λάβδαλον, καὶ κυριεύσας αὐτὸ, ἐφόρευσε ὅλας τὰς ἐνευρισκομένους. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν τέτοις, ἐπεμελῶντο νὰ κάμωσιν ὀχυρώματα πρὸς ἀντίστασιν, ἐν ᾧ οἱ Συρακέσιοι ἠγωνίζοντο νὰ φθείρωσι τὰ τείχη καὶ περιτειχίσματα, ὅσα ὠκοδόμηταν ἐκεῖνοι περὶ τὴν πόλιν, ἕως ἔτελευταίον ἀντιπαρετάχθησαν αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν εἰς μάχην μεταξὺ τῶν τειχῶν, τὰ ὅποια ὠκοδόμησαν οἱ Συρακέσιοι πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τῆ ἐχθρῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ διὰ τὴν σενοχωρίαν ἔμενε τὸ ἵππικὸν τῆ Γυλίππε ἀχρηστον, ἐνίκησεν ὁ Νικίας· καὶ ὁ Γύλιππος θέλων νὰ παραθάρρυνῃ τὰς στρατιώτας, ἔδιδεν αὐτοῖς τὸ δίκαιον καὶ κατηγόρει τὸν ἑαυτόν τε διὰ τὴν κακὴν ἐκβασιν, κηρύττων παρρησίᾳ, ὅτι ἡ φθορά των συνέβη ἐξ αἰτίας αὐτῆ καὶ ἔχι αὐτῶν, ἐπειδὴ τὰς ἔφερεν εἰς τόπον σενώτατον· ὑπέχετο ὁμως νὰ τοῖς δώσῃ εὐθὺς εὐκαιρίαν εἰς ἀνάκτησιν τῆς τιμῆς αὐτῆ τε καὶ ἐκείνων, καὶ ἔτω τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔφερεν αὐτὰς πάλιν κατὰ τῆ ἐχθρῆ παρακινῶν καὶ